

Dosarul nr. 3ra-540/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Asociația obștească Clubul de Taekwon-do „Stolas Leukas” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și a fost menținută hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 12 septembrie 2017 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Asociația obștească Clubul de Taekwon-do „Stolas Leukas” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, Consiliul municipal Chișinău, la 25 mai 2017, a adoptat decizia nr. 5/26-13 „Cu privire la darea în locațiune a unui spațiu din șos. Hîncești, 136 (subsol cu geamuri) Asociației obștești Clubul de Taekwon-do „Stolas Leukas”, prin care a transmis ultimei în locațiune, pe un termen de 3 ani, fără drept de privatizare, încăperile cu suprafața totală de 136 m. p., pentru antrenamente sportive.

A menționat că, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat controlul de legalitate al

deciziei nr. 5/26-13 din 25 mai 2017 și a constatat că, a fost adoptată contrar prevederilor legislației.

A susținut că, la 09 august 2017, a înaintat în adresa pârâtului notificarea nr.1304/OT4-1462, prin care a solicitat abrogarea actului administrativ, însă în termenul prevăzut de lege nu a parvenit nici un răspuns.

A afirmat că, conform art. 77 alin. (3) și (5) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, bunurile domeniului privat al unității administrativ teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii. Înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.

A invocat că, și art. 146 alin. (5) din Codul educației stipulează că, bunurile administrate de către instituțiile de învățământ publice pot fi date în locațiune sau arendă, în condițiile legii, pe un termen ce nu depășește 5 ani, doar cu acordul autorităților fondatoare, de preferință în scopuri educaționale.

A relevat că, autoritățile publice locale urmează să aplice prevederile legislației în vigoare și să dispună transmiterea proprietății publice în baza organizării unui concurs sau a licitației.

A declarat că, procedura licitării dreptului de locațiune urma a fi petrecută în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 136 din 10 februarie 2009, care stabilește că organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de asigurarea liberului acces și a drepturilor egale pentru toți participanții, precum și de prioritatea prețului maxim propus.

A considerat că, decizia pârâtului nr. 5/26-13 din 25 mai 2017 este ilegală, deoarece a fost adoptată cu încălcarea procedurii stabilite, care presupune desfășurarea licitației publice.

A notat că, la adoptarea deciziei enunțate, Consiliul municipal Chișinău a ignorat și prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

A solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 5/26-13 din 25 mai 2017 „Cu privire la darea în locațiune a unui spațiu din șos. Hîncești,136 (subsol cu geamuri) Asociației obștești Clubul de Taekwondo „Stolas Leukas”.

Prin hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a fost anulată ca ilegală decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/26-13 din 25 mai 2017 „Cu privire la darea în locațiune a unui spațiu din șos. Hîncești,136 (subsol cu geamuri) Asociației obștești Clubul de Taekwondo „Stolas Leukas”.

Prin decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a concluzionat că, darea în locațiune, fără licitația publică prevăzută de lege, a spațiului din incinta Liceului Teoretic „Universul” din șos. Hîncești,136 (subsol cu geamuri), prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/26-13 din 25 mai 2017, contravine prevederilor Regulamentului gestionării clădirilor, construcțiilor și încăperilor cu altă destinație decât cea locativă - proprietate municipală, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/11 din 26 septembrie 2003 și ale art. 77 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

În același timp, instanța de apel a considerat neîntemeiată referirea apelantului la art. 146 alin. (5) din Codul educației, deoarece și în acesta se stipulează despre posibilitatea dării în locațiune a bunurilor administrate de către instituțiile de învățământ publice, însă în condițiile legii, adică, la caz, cu respectarea Regulamentului menționat și prin licitație publică.

La fel, instanța de apel a respins ca neîntemeiate și argumentele apelantului precum că, încăperile nelocuibile din gestiunea Consiliului municipal Chișinău pot fi date în locațiune prin intermediul negocierilor directe și la Consiliul municipal Chișinău s-a adresat doar intervenientul accesoriu, iar la licitație sunt propuse pentru arendare acele încăperi care sunt solicitate de două sau mai multe persoane, deoarece acestea se combat prin circumstanțele stabilite în cauză și se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens, instanța de apel a considerat oportun de a reitera prevederile pct.23 din Regulamentul cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.483 din 23 martie 2008 și ale pct. 4.3 din Regulamentul licitațiilor pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor aflate în gestiunea Consiliului municipal Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/25 din 18 februarie 2004.

Instanța de apel a reținut că, Consiliul municipal Chișinău nu a prezentat probe, care ar confirma întrunirea uneia din condițiile normelor de drept, care ar permite darea în locațiune a spațiului din șos. Hîncești,136, mun. Chișinău, prin intermediul negocierilor directe.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, prima instanță just și întemeiat a constatat că, actul administrativ contestat este ilegal, deoarece a fost adoptat cu încălcarea procedurii, care presupune desfășurarea licitației publice, este contrar prevederilor legii.

La data de 05 martie 2019 Consiliul municipal Chișinău a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la emiterea deciziei, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

A menționat că, conform art. 77 alin. (5) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unităților administrativ-

teritoriale, se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.

A susținut că, legiuitorul a instituit excepții de la regula generală privind transmiterea în locațiune a bunurilor imobile.

A afirmat că, o excepție de derogare de la prevederile normei de drept menționate servește art. 146 alin. (5) din Codul educației, care prevede că, bunurile administrate de către instituțiile de învățământ publice pot fi date în locațiune sau arendă, în condițiile legii, pe un termen ce nu depășește 5 ani, doar cu acordul autorităților fondatoare, de preferință în scopuri educaționale.

A declarat că, transmiterea de către Consiliul municipal Chișinău în locațiune nu contravine legislației și este un drept inalienabil al proprietarului patrimoniului public.

A relevat că, instanța de apel nu a acționat în conformitate cu prevederile art.6 alin. (3) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Din materialele dosarului rezultă că, recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 14 februarie 2019.

Astfel, recursul, depus la data de 05 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu